

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ ԿՅԱՆ ԶԵՄԱՆԻ ԷՎ ՎԵՂ Կ

ՈՐՐԱԹ 22 ՅՈՒՆԻՍ 1873

Կ. Տ. ՅՈՒՆԻՍ 4

ԹԻԻ 97

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻ ՄԵԶ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ ԲԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Չորեքշաբթի օրը գրած էինք Պատրիարքարանի մէջ կեանքի մասին...

Վերջին խոստովանութեան համաձայն կը ստորագրուի...

Սակայն սոյն եղեւորները ինչպէս շատերուն նոյնպէս...

Ահաւասիկ եղեւորները...

Երեքշաբթի օրը Ղազար վարդապետ օր 80-85 տարեկան ծերունի մ'է...

Քանի մը վայրկեան կանցնի, փոխանորդ Տ. Հայրը սրահը կենտրոնէ...

Ղազար վարդապետ այս պատասխանին վրայ բնականաբար բարկանալով...

կրեւոր կոր. քեզի, վար առէք արվիկայ կը պատուի...

Սոյն միջոցին հոն գտնուող երկուստար մը Եւսեփէնը կանչած...

Միայն այսպիսի չէ. Գամիկ էֆ. վարդապետը զգեստնաձաճ...

Սակայն վերջը Եւսեփէնը վարդապետը գետնէն վերցնելով...

Բայց Եւսեփէնը ճամբան վարդապետին ձեռքերն ու...

Կը հարցնենք. փոխանորդ Տ. Հօր թէ՛ սխալ կամ...

Երէկ իմացանք որ, կրօնական ժողովայ հարց ունի...

Ղազար վարդապետը չեմք ճանչըր մեք, ինչպէս նաև...

րելի յանցանքը չնկատել, բայց և այնպէս ոչ փոխանորդ Տէր Հօր ալ...

Ստորագրուի է որ, եթէ փոխանորդ Տ. Հայրը փոխ մը...

Այսինքն մէջ այս տեսակ Պատրիարքարանի փոխանորդութիւն...

Այս խրատը նախընթաց առիթներով քանի մը թերթեր ալ...

Վաղը Ս. Լուսաւորչայ տունը ըլլալուն պատճառաւ...

Կիմանամք որ Տնտեսական և Ուսումնական խորհուրդն...

Կը յուսամք թէ սոյն խորհրդին ինչպէս նաեւ Բաղ. Ժողովին...

Բաղ. Ժողովն իր վերջին նիստին մէջ որոշեց Մարտի 10-ը...

Սակէջ զատ որոշեց նաեւ իզմիտի մեծ նոր գիւղի ազգայնոց...

Սակէջ զատ որոշեց նաեւ իզմիտի մեծ նոր գիւղի ազգայնոց...

Սակէջ զատ որոշեց նաեւ իզմիտի մեծ նոր գիւղի ազգայնոց...

Կիմանամք որ Բաղ. Ժողովը վանեցի Արթ. Ղանիկը...

Սամաթիոյ առժամանակեայ Թաղ. խորհուրդը, որոյ անուանումը...

- Մեծապատիւ Եփէնոսիք 1. - Զարար Երէցեան 2. - Մ. Թեոփիլէ Բաղրազ 3. - Մ. Բովանանէս Ոսկերիչ 4. - Բովանանէս Միլանեան 5. - Մարտիրոս Նիշաստանեան 6. - Սեդրաք Փափագեան 7. - Սարգիս Գովաթեան

Հրաժարեալ նախորդ խորհուրդ անդամներէն Մեծ. Բովանանէս Եփէնոսի կրճիկեան ալ...

Կը յուսամք որ Սամաթիոյ անկախանութեան մէջ է ազգայնոց թաղեցիք...

Իզմիտի ազգային վարչութեան Ուսումնական խորհուրդն այս շարժում միայն ընկալաւ...

Իզմիտի Ուսումնական խորհուրդն որ չէր կրնար մտածել թէ Կ. Պոլսոյ ազգային Ուսումնական խորհուրդն...

Կը լսեմք թէ քաղաքին ազգային Ուսումնական խորհուրդն որոշած է...

Երեքշաբթի 93 թուոյն մէջ գրած էինք թէ Եւրոպիոյ հանդարտութիւնը...

ինչ տեղում թիւնն առ և այն ինչ պաշտօնեայն առ քաղաքականութիւնն ունի և այս ինչ քաղաքականութիւնն ալ սա կը հետեւի բնական մեր թերթը ունեւոր, աւելի օգտակար և կարեւոր շատ եւք մեր ազգային վիճակին լայ միտ գիտողութիւններ ընել:

Չեմք հասկնար որ Օրագիր մեր այս տողերուն նկատմամբ ինչո՞ւ համար զայլով զգալով, հաշտե՞մք վերնադաս յօգուած մը կը գրէ մեզ գէմ, և Գերմանիոյ կղերական, տպագրական և պարտաւորիչ ամուսնութեան խնդիրներն, Գաղղիոյ հանրապետական և միապետական խնդիրն, իտալիոյ վանական բարեկարգութեան խնդիրն են: Ի՞նչ քանի խնդիրներ ցոյց կուտայ մեզ:

Ասոնք լաւ. բայց մեք չէինք ըսած թէ Եւրոպիոյ տէրութեանց խնդիրներն սպառած են. ո՞նց հասկցեր էք մեր սիրելի պաշտօնակիցը. մեք ըսած եմք թէ մեր ազգային վիճակին վրայ յօք խօսելը աւելի կարեւոր է քան Եւրոպական լրագրաց կարծիքները և անտեղի գուշակութիւնները ընթերցողաց կարգապահել, զորս հասկնալու համար Եւրոպական հեռագրաւորքը կարգաւ բաւական է ըսած էինք:

Կարծես թէ՛ Օրագիր իւր թերթը աւելի Եւրոպական անտեղի կարծիքներով կը լեցնէ քան ազգային վիճակին վրայ օք տեսութիւններ ընելով, բայց չէինք որ Օրագիր այդչափ զայլով զգացած է մեզ գէմ, և աւելի զարմանալին այն է որ Մանդուլէ ալ սոյն խնդրոյն նկատմամբ որ մը ետքը նոյն և նման մեր կարծիքն յայտնած ըլլալով: Օրագիր միայն զմեզ կը տեսնէ և Մանդուլէի գէմ լռութիւն կը պահէ:

Եթէ Ասիա հրապարակային և ազգային թերթ մ'է, Մանդուլէ ալ նոյն է, և եթէ Ասիայի յայտնած այդ կարծիքը ճշմարտութեան հակառակ ըլլալով Օրագիր պարտաւորած է ատոր գէմ գրել, Մանդուլէի ալ գրածը մեր գրածին նոյն և նման ըլլալով, Օրագիր կը պարտաւորէր նաև Մանդուլէի համար ալ ըսել ինչ որ ըսած էր մեզ համար, որպէս զի ճշմարտութիւն մը պաշտպանելու հարկէն դուրս ըլլալը իրաւամբ կասկածանաց չենթարկէր:

Բայց ինչ և է, մեր փնտածը այս չէ. այլ այն որ ինչպէս ըսած եմք դարձեալ կը կրկնեմք թէ՛ մեր ազգին վիճակը մեր լրագրաց նիւթ ընել աւելի օգտակար և կարեւոր է քան Եւրոպական անտեղի կարծիքներն և գուշակութիւններն:

Գերմանիա կղերական, տպագրական և պարտաւորիչ ամուսնութեան խնդիրներ ունի կրնէ Օրագիր: Լաւ, Մեք կը պատասխանեմք:

Մեր ազգն ալ ամուսնական խնդրոյն բարեկարգութեան պէտք ունի. Տանկաստան ալ տպագրական խնդիրներ, մեր ազգն ալ կղերականաց բարեւարակութեան և եկեղեցական բարեկարգութեան խնդիրներ ունի:

Իտալիա վանական բարեկարգութեան խնդիր ունի եղեր, լաւ, Հայերն ալ վանօրէից բարեկարգութեան և առաջնորդական խնդիրներ ունին, և այդ մասին մեծամեծ և հիմնական բարեկարգութեան պէտք ունին:

Վերջապէս Եւրոպա ինչ տեսակ և քանի խնդիր ունենայ, մեր մէջ ալ այդչափ խնդիր պակաս չէ և եթէ Եւրոպացիք ուրիշ գրգռելու պէտք չունին գործելուն համար. մեր ժողովուրդը այդ պէտքն ալ ունի աւելի, որ լրագրաց պարտականութիւնն է լրացնել:

Ահա ասոր համար է որ մենք և Մանդուլէ կրնեմք թէ՛ մեր ազգային պահանջները նկատմամբ խօսել Եւրոպական անտեղի խնդիրներով մեր թերթը լեցնելէն աւելի կարեւոր և օգտակար է:

Եթէ Օրագիր միայն բան մը գրած ըլլալու համար կը գրէ մեզ գէմ գրածները, այն ատեն Ասիայի և Օրագրոյ մէջ բացուած որ և է վիճաբանութիւն մը ընթերցողաց կողմանէ անտարակոյս աւելի ազէ կը ընդունելութիւն կրնայ գտնել, որուն տարակոյս ունիմք հիմայ:

Բայց մենք դարձեալ չեմք մոռնար և կը հարցնեմք թէ՛ մեր նախնի երկու խնդիրները ինչ եղան. անոնց պատասխանները հաւելնք տակաւին:

Ազգ. վարչութեան Տնտես. Խորհրդոյ կողմէ այս շարժու հետեւեալ շրջաններէն հաղորդուած է մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհրդոյ:

Մեծագատիւ Ատենապետ. Թաղ. Խորհրդոյ:

Ինչպէս յայտնի է, Ազգ. Սահմանադրութեան հերթ. յօդուածին տրամադրութեան համեմատ թէ՛ Գաւառներու և թէ՛ Մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած ազգին սեպական բոլոր անշարժ ստացուածոց կալուածագրերուն օրինակները ժողովուրդի պիտի պահուին կեդրոնական դիւանատան մէջ: Սահմանադրութեան այս կարեւոր տրամադրութիւնն գործադրելու համար թէ՛ և ապիւ քանի քանի տարիներ առաջ կրկնակի փորձեր եղած են ի պաշտօնէ, բայց ցաւալի զանցառութեանց պատճառաւ այս վտրձերն ապարդիւն մնացած և ազգային կալուածոց ապահովութեան խնդիրը ուրու ստիպողականութիւնը քաջածանօթ է արդէն, Գաղ. Ժողովոյ ուղարկութեանը առարկայ եղած լինելուն Ազգ. Վարչութեան Տնտես. Խորհրդոյը հարկ անհրաժեշտ համարեց օրինաց նոյն տրամադրութիւնն վաղ ընդ փոյթ և անխափան ի գործ դնել, և Մայրաքաղաքիս բոլոր Թաղական Խորհուրդներն հրաւիրել, որ ինչպէս թաղային Սահմանադրական Հրահանգին մէջ նշանակուած է իրենց թաղի եկեղեցւոյն և վարժարանաց կալուածոց և ուրիշ ամենայն հաստատութեանց կալուածագրերուն օրինակներն յատուկ տետրի մը մէջ ամփոփեն և անոնց իսկութիւնը վաւերացնելով ի պաշտօնէ յուղարկեն առ Տնտես. Խորհուրդն:

Հետեւապէս ներկայ շրջաններէն գրութեամբ միւսնոյն հրաւերն ուղղելով նաև Պատուարժան Խորհրդոյը, Տնտես. Խորհուրդն հաւատարմ է որ Չեր օրինասիրական նախաձեռնողութեամբ կը փութաք Սահմանադրութեան հաստատութեան ի վեր այս մասին տեղի ունեցած զանցառութիւն դարձնել, և ընդ փոյթ յուղարկել Չեր թաղին ազգային ստացուածոց կալուածագրերուն օրինակները, զորս պատրաստելու համար եթէ Թաղական Խորհուրդը դժուարութեան հանդիպի, կրնայ իսկոյն Տնտես. Խորհրդոյը դիմել, և այն ատեն իւր տրամադրութեան ներքեւ պիտի գտնէ Պատուարժան Խորհրդոյն Անցադրատան Դիւանադպրը, կալուածագրերու ընդօրինակութեան գործը կատարել տալու համար:

18 Յունիս 1873
Ի Պատու. Հայոց
Կոստանդնուպոլիս:
Մեծք Զարգանօք
Ի Դէպ. Ազգ. Տնտես. Խորհրդոյ
Ատենապետի Ատենապետ

Ա.Զ.Դ.

Առաջիկայ կիրակէ օրը՝ յունիս 24 Ղալաթիոյ կիրակօրեայ վարժարանին մէջ, ժամը 6 ինչ Զինճանճեան մեծապատիւ Սարգիս Էֆէնտի « Բնագիտութեան », և ժամը 7 1/2 ինչ Սթիմարանեան մեծապատիւ Գեորգ Էֆէնտի « Երկրագործութեան » վրայ պիտի դասախօսեն:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն բազար Էրթէսի կիւնիւ Զաթը Շահանէ Աւագ աղա գասրը հիւմայունին թէրիֆ պոլյուրմուշ օլտուղունտան Մէքթէպի Սուլթանի բարօրթօսունուն թաղաւիմի վէ պունա տաւիր լաղըմ կէչէն իֆատաթը ֆերտասը սալը կիւնի Զաթը Սատրաղամի թաւաֆընտան իճրա օլունմուշ տուր: Վէ պու սուրէթլէ իւք կիճէսի փեամիլ բաշա հաղրէթլէրինին սահլիսանէլէրինտէ թէճէմիւ իսիլէն ֆէլթէլտէ մէճլիսի վիւքէլանըն իսիլասայի միւղաղէրաթընը շիֆաէն իֆատէ օլունմուշ:

Խորտիվի Մըսըր հաղրէթլէրինին պիր գաշ կիւնէ գատար Եաղաճըգտա քեային փեամիլ բաշա հաղրէթլէրինին գատար ալիլէրինտէ արամ վէ իգամէթ պոլյուրաճաղարը ճիճէթլէ Գարթաւտան Եաղաճըգտա միւրու իտէն թարիֆին պաղը պօղը ք մահալէրի թանդիմ օլունմաղտա իմիլ:

Թէրսանէի ամիրէ ճանիսինտէն պու տէֆա վէրիլէն գարար միւճիպին ճէ թահթը մէսէլէտէ պուլունան Գասրմ բաշա տէրէսի, սուրէթլէ միւն թաղամէտէ օլարագ թօնօսը իսթիւ Էօրթիլէճէլի, վէ թօնօս իւղէրինտէ պոյտան պոյա պիր շօնէ թարիֆի քիւշատ վէ կյմալ օլունմաղտ մա մէմունէլէ իշիսիլմիլ տիր:

Իյմալաթը մէղքիւրէնին միւնա գըսաթը իշ պու ճուսա իրթէսի կիւնիւ Թէրսանէի ամիրէտէ իճրա օլունմաղ տուր:

Ճիւլունու հիւմայունի թէճտիտի սալի կիւնիւ մէմալիքի Շահանէին պիլ ճիւլմէ վիւլաթաթ մէրքէլէրինտէ չէլիքլէ վէ զիւսթէթլէր իճրա օլունմուշ տուր:

Տէր-սաատէթլէ թաղ ու նէլր օլունան Չընկըտաթը թաթար նամ շարիլաթինին իսթին համիլ օլարագ, իւշ տէրթ կիւնտէն պէրու Պուլկար իսանը իլէ նէլր օլունմաղտ իտի իտէտէ, պու պապտէ րուսսաթը մախսուսէ թահսիլ օլունմաղտ օլունմաղտան մէղքիւր շարիլաթինին Պուլկար իսանը իլէ նէլր պու տէֆա մաթպուլաթ իտարէսի ճանիլիտէն թաթիլ օլունմուշ տուր:

Կէչէն սալը կիւնիւ Թրամիլայ արապալարնտան պիրի Ալագ քալունու մէրքէլիտէ պէքլէմէքտէ իւքէն արապաթը իլէ քօնալէթէօն, եթալէրինտէ պուլունան քաճըլլա պարկիլէրէն շարըլըրը պըրըլըրը քալէլէլէմէք իսթէսիքլէրի սըրատա պարկիլէրին պաշը քըլար, վէ արապայը պիր քաշ զիրա մէսաֆէլէ գատար սիւրիւքլէրէք արապա Եօլտան չըդար, վէ քէօլէ տիվարնա իւշ պէշ տէֆա շաթըլըրը բարալանըլըրըլարտէ, արապաթը շու թէհլիքէնին Էօնիւնիւ արմաք Էմէլինտէ սանտալեա սընտան աշաղա արմալաթա նաղալա տիվարլէ արապա թէքէլլիլ պէլինտէ սըքըլըր, վէ տէր հալ պիր աւաղը քէսիլըր շու պէլլիլէ աղիմէտէն միւշթիլէ հիւ պիր թէհլիքէ զուհուր իթմէլիլ տիր:

Էքսէր սէնէլէրտէ օլունմուշ կիլի պու սէնէ տալի քըպըրս տաւաթնտա զուհուրա կէչէն չէքիլէտէն տօլայը իսայի թարալար նըսֆ նըսֆա իտարապ օլունմուշ տուր:

Իւշ տէրթ կիւնտէն պէրու րուսուրտա քօլէրա հաթպըլընըն Էսէրի պիլէ քալմաթըլ տուր:

Սաղարեա նէհլինի դտնալ չէքլինէ թանդիմ ու իյմալ օլունմաղ վէ օլաւտան միւրու իտէն գալըք վէ սէֆիւնէլէրտէն պիր մուգարէր տուլսուլիլէ ալիլ օլունմաղ իւղրէ, պու տէֆա Յըրսանա ճիւլէրիլէթլի թէպասաթնտան վէ օլունմուշ ասքէրլիլէ միւհէնտիլէրինտէն պիր զաթա Պապը Ալի ճանիպինտէն օն պէշ սէնէ միւտտէթլէ պիր իսթիպըր մախսուս իթա պուլյուրմուշ տուր:

Քէլալիք Գուրթաթ պանդաթը նամը իլէ հիստէսի տէրթ իրայլէ վէ սէրմայէսի 200000 լիւրտէն իպարէթ պիր պանդանըն քիւշատի զըմնընտա իսթիպըր մախսուս իթա պուլյուրմուշ տուր:

Սապանճա կէօլիւնի իզմիտ քէօրֆէլի իլէ պիլլէլիլիլէք, վէ Տէր-սաատէթլէ պուլունան պէօլլէ ինչաթը լաղըմ կէչէն ֆաթիլիլալարըն քեաֆիֆէսինի տէ օրատա թէրթիլալ իթմէք վէ պու սուրէթլէ մէղքիւր ճէսիմ կէօլիւն թէքմիլ գըլըլարընը չէնէթիլ պիր ուֆաթ չէհր հէլիլիլիլ քէսպ իթտիրմէք չէրաթլիլ իսթիպըր իսթիսայի զըմնընտա պիր Էսէնպի չիւքէթ թարաֆընտան Պապը Ալիլէ իսթիսա թաղաթիմ գըլընմըլ օլունմուշ իշիսիլմիլ տիր:

Էկէրլի մէղքիւր չիւքէթ պալատէ զիր օլունան մէվատտըն քեաֆիֆէսինի տէ տէրիւհտէ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ սահապը իգթիտարալէն իտէ, պու կէօլիւն քիւշատ ու կյմալ մէմալ լիքիլիլէ քէք պէօլիւք ֆալիտէլէրին հուսուլիլի մուհիպ օլաճալը աշիքեար տուր:

Աղիլիլէ իտարէսի վաթօլարընտան իգլիտէ իլլէմէքտէ օլան պիր վաթօր կէչէն սալը ալալալար իլլիտտէն Տէր-սաատէթլէ ալտէթ իտէրքէն, մաքինաթը նալիլէսան աթէշ ալարագ վաթօր քէնտուսինի աճէլէթլէն Հէյպէլի աւտաթընա աթմըլ վէ միւշթիլիլէրինի օրայա չըգարմըլ տուր: Վաթօրը մէղքիւր տէրիւնտէ պուլունան մաքինաթը զայլէթ ճէսուր վէ Էրապըր սանաթտէն պուլունտուղու ճիճէթլէ, թէհլիքէլ աղիլմէլի կէօլիւնէ ալարագ ֆէլթէլտէ ճահտ ու իլտամ ու զայրէթլէ վաթօր թէլէֆ օլմագտան կիւն իլէ իսիլա իլլէմիլ տիր:

Թրապիլիլ օլունտան վարիտ օլան մէքեաթիլ մէլիլինէ նաղարէն, պիր միւտտէթտէն պէրու ինչաթընա լուպուլ կէօրիլմիլ օլան րուսուլաթ իտարէլանէսի, պու տէֆա միւհէտտէտ սիւրէթլէ օլարագ պէտ օլունմաղտա գաթիլէն գարար վէրիլմիլ օլմաղլա, վիլայէթը մէղքիւր սէրմիլէնտիլիլին թէրսիմ իլլէմիլ օլունմուշ քէսմ իւղէրինէ սոմ քեարիլիլ օլարագ մէվգիլի միւսալիլտէ վէ լէպի տէրեատէ իւշ պիլ պէշ երիւզ զիրա մահալ իւղէրինէ հէմ իտարէլանէ Էպիլիլիլի վէ հէմ տէ իքի թարաֆընտ տէրօլիլթօ մաղաղալարը թէմէլլէրի վաղ օլունմուշ տուր:

Թրապիլիլ իսթէլիլի, իլլիլ իսթէլիլիլտէն սօնրա, Գարա տէնիլիլ Անատօլ գըլթարնտա պիրիլիլ վէ պաշըլմա պիր իսթէլիլ տիր տէնիլիլ ճալիլ տիր, վէ հէր նէ գատար Բօթիլ թարիլիլին քիւշատընտան սօնրա Թրապիլիլ թիւարթէթլի վէ իսթէլիլիլին հաթըլթը Էվիլէքի գալմաթը իտէ տէ:

լա գապուլ խոսմէ, յէճէ յինի չիփաէն վէ պիր գալ տէփա տտիս խաթթը տէսթի իյէ պէյան իյէսէ, էրմէնի միլ-լէթի պէսյլէ պիր գըղըն ըրզ ու նամու-սունու վիգայէ իթմէզ մի :

Մուխպիրի մէզքիւր պու նիքեա-հըն րուսի ապրիլ 24 տէ եանի էրմէնի քիլիսապըն իծրայի նիքեահա րուս-սաթ վիրմէտիլէ էյամտէ վուգու պուլ-տուղունու եաղըյոր : Ֆադաթ « պիր էրմէնի փափաղը քէնտի քիլիսապըն զանուշարըն մուխալիֆ օլարադ նի-քեահ իտէպիլիլը մի, իտէմէզ մի » տէյի սիւալ իթմէքտէ օլան էհալիյէ պիր ճէվապ վէրմէյոր : Հալէա չօգ քիմաէլը էրմէնի քիլիսապըն պու սիլալա վիրմէնի ճէվապը պէրլէմէք-տէ իտուկիստէն, քէնտիսի պօշ պօ-չունա հիքեայէ վիրմէքտէն իտէ պու-րապըն հալլ իթմէ տահա ֆալիստէլի պիր իլ կէօրմիլ օլուրտու :

Մուխպիրի մէզքիւր թօփալ օղու-նուն խանէտիէ էմիլիէթ օլմապըն-տան գըզ Գաթթիլը քիլիսապըն հապու իտիլիլ կէօթէքմէսիլլէ : Թօփալ օղ-լու Յօլիանէս վէ Կարապետ էֆէն-տիլէրին իթիպարընա հազգըզ օլա-րադ սոդուլունու լուր իտուր : Միւսայի-լէյիսիմ հազգընտա հէմ էրմէնիլէրին հէմ Բրօթէնիլանլարն էմիլիէթի քեա-միլէթի վարընը, ֆադաթ պուշար քէնտի խանէլէրինտէ պէյլէ պիր գը-ղըն հապընա տայիր մաղուր կէթիր-մէլէրիլլէ օրատան գալտըրընը : Գա-թթիլը քիլիսապըն էմին պիր մահալ օլմապը մէսէլէսիլլէ կէլէքէք : զալիպա քէնտիսի Բրօթէնիլանլար իլէ Գաթթ-լիլլէրապարընտա օլան իթիլիլալ խու-սուսուտա հիլ թարիլիս միւթալաա իթմէմիլ տիր : Բրօթէնիլան պիր գըզ Գաթթիլը քիլիսապընտա վէ հաթթա մալապետէլլէրին օտապընտա հապու ի-տիլիլ, վէ օրապը տալիս էմին օլուր : Պուսու էհալիլլէ ինանարաճալընա իւ-միտի օլմապըն : Գըղըն օրապա մահ-պուսիլլէթիլլէն իլլէնիլ կիւկիստէն պաշ-լալարադ Գաթթիլը քիլիսապընտա աու-լա էմին օլմապընտալըն էրմիլ պէշ կիւն նիտա իթմիլիլ վէ պուսու իլիթմէմիլ քիմէն սալթ քէնտիսի մի տիր : Պուս-տան մապաա օրապա գըղա նէ տիր-լիլա պէսիլլէր իծրա իթաթիլլէրի չիմ-տի սէթր օլուսմադ տէրէճէտէ մէյ-տանա չըղմը տըր : օնու տալիս իլիթ-մէյէ ումարմ, ֆուրուսթը օլուր :

Մուխպիրի մէզքիւր թահիրաթը-նը գալէմէ ալըրը վազըթ Ռաքէլ տահա մահպուստա օլուսուղունտան քէ-մալի էմիլիլլէ իլէ « մաթպուլի մուֆա-խաթմիլ օլան սալթանաթը Սէնիլլէն » : Իլլալու մապաա վէ անգալիպ պիր հիւանի սուրէթ վէրէճէյիլլէ, գալիլլէն մէմուլ իտէրիլ « տէյէքէք, Ռաքէլլէն հէր հալտէ Արթիլլէ թէսիլմ իտիլլէ-յիլլէ իւմիս կէօթէրմիլ տիր : « Մաթ-պուլի մուֆախաթմիլ օլան սալթա-նաթը Սէնիլլէն անգալիպ վէրտիլի հիւանի սուրէթի պիլ զիմտի քէնտիլ-լիլլէն միւթտէ իթմէքտէ իլիթմալ կէ-լիլիլ : Պու խապէր վազաա քէնտիլ-լիլլէն քէնտիլլէն մուճիլ օլաճադ տըր, տամա չիլարէ, հիլլէ մէյտանա չըգ-մըշ, իլլէն տէսիլլէ իլէ օլուսուղու անլա-շըլմըշ վէ « մաթպուլի մուֆախաթմի-միլ օլան սալթանաթը Սէնիլլէ գըղը օլմուլ իլլէ կիւն մահպուսիլլէթտէն սոնրա մէթմէպիլլէ թէսիլմ իթմիլ : օլ տալիս էվիլլէրի կիպի տէրալլէրին տէվաթ իթմէքտէ իլիլ, պու տալիս կիրմի պէշ կիւն օլմուլ տուր :

Արթիլլէն Մարաշտա ինճիլի իլլէն-Յուսիս 19/73 ճի քիլիսապըն էրէյի-վ. Ա. Կարապետ :

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՆԱԽԱԿԻԹԱՐԱՆ

ՖԻՍԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՅՈՐԴՆԵԱԼ

Ի ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՓՈՍ ԵՍԻՍ-ՊԵՏ

Գին 1 փրանք 25 սանլթ :

Այս գապադըն պէտքն զգալի կը թուէր մեզ, ուստի խնդրեցինք Գեր-թորէն Եպիսկոպոսէն, որ ի վաղուց պատրաստած ու նովա գապ տուած ձեռագիրն անգամ մի եւս անքէ ան-ցընելով մեզ յանձնէ զայն ի տպագ-րութիւն : Նորին Սրբազնութիւնն ըն-դունեց մեր առաջարկութիւնը, և ի լոյս ընծայեցինք զայն ի մեր հալի :

Մեզ չվայելը քովաբանել այս գիրքը : Դասատուք կարող են փորձով տեսնել և յինքեանց վկայել սորա մե-թոտին առաւելութեանը :

Կը ծախուի ի Գրատան փարիզու ի Յակոբեան խան թիւ 13 և ի Գրատան Պաղտասար աղայի Սրապեան ի Մեր-ճան չարը թիւ 29 և ամեն գրալա-ճառաց քով :

2. ԱՐԱՍԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՑ

ԳԵՐԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

Ի ՊԵՏԱ ՆԱԽԱԿԱՆ ԴԱՍՈՒՅ

Ե. ՄՈՐԱՍԵԱՆ

Այս նոր քերականութիւնը որ 144 երեսներէ կը բաղկանայ, կը ծախուի ամեն գրալաճառաց քով ի գին 4 զրշ :

ՏԱՐԵՐՔ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

Թարգմանաց ի Ֆրանսերէնէ Յ. Փալէպեան և հրատարակաց ի նպաստ Անճուէր Ընկերութեան :

Գին 7 զուրուշ :

Գ. Ա. ԶՈՊԱՆ

ԽԱՍԳԻՒՂԻ ԳՆԱՇՐՁԻԿ

ԿԱՍ

ՍԵՐՈՑ ԶՈՂԸ

ԱՆՔԱՍԱՊԵՏԱՆ

Տ. Դ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՏԵՏՐ ԺԲ.

Գին միոյ տետրակի 40 փարայ :

Կը ծախուի քովոյ գրալաճառաց խանութները և Կամուրջի գըղու Պա-րաքան : Խանգիլ, Պ. Մանուկ Թէր-գեանի սրճարանը :

ԱՇՆԱՆ ՏԵՐԵԻՆԵՐ

ԿԱՍ

ԳԱՂՏՆԻՔ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Պաղտասարեան էֆէնտիլի այն աշ-խատարութիւնը անկեալ երկուս-սարգաթիւնը վերականգնելու նպա-տալն ունենալով կը հրաւիրեմք երե-տասարգութիւնը որ առնէ ու կարգայ զայն ի պահպանութիւն իւր կենաց :

ՏԻՆՐՊԻՆԻ ԱՇԳ

ԿԱՍ

ՄԱՀՊՈՒՊԷՅԻ ՄԻՒԼԷԼ

Տէօրթ ճիւղ թէքմիլ օլմուշ հէր քիթապը տուքեանընտա սալթընը : Յիլ Պիր Մէճիս :

ԵԱՏԻԿԵԱՐ

ԵԱՌՈՑ

ԳՐԱԱԹ ԷՐՄԷՆԻԱՆ

ՄՈՒՀԻՄ ՎԷ ՄՈՒԹԱՍԱՐ ՀԻՔԵԱՅԷԼԵՐ

Սաթընը հէր քիթապը տուք-

քեանլալընտա վէ Բէօրլու պաշնտա Պարապաա : Յիլ 100 փարայ :

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՆ ԵՒ ԿՆՈՁ

ՄԱՐԴԱԿԱՆ ԶՐԷՇՆԵՐ

ԹԱՐԳԱՆԵԱՆ

ԳԱՅՐԻԷԼ ԳՐԱՊԵՐԵԱՆ

Կը ծախուի Գաֆաֆեան գրատու-նը և քովոյ Հայ գրալաճառաց քով, Կամուրջի գըղու Պ. Մատթէոսեանի պարագան, Խալիլաւարու Սէլամիէի ճատուէն Զէօմէկէեան Ստեփան աղա-յի գեղարանը :

Գին 12 զուրուշ :

ՅԱՆՈՍԻ

ՅԱՂԱԳՍ ՊԱՊԻՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՑ

ՆՈՐԱ

ԵՒ ՅԱԵԼՈՒՍԻ

Ի ՏԵՐԷՆ ՍԵՐ, ԿԱՆԱԿԷԼ ԼԷՂԷՂԷ

Ի ՎԵՐԷՆԱՊԱՆ 1871

Գեր Այվաղեան Գարիէլ սրբալան արքեպիսկոպոսին թարգմանութեամբ բըն Ս. Էլմիսի տպարանէն ի լոյս ընծայեալ այս պատուական գիրքն ա-մեն բանասիրաց խորին ուշադրու-թեանն արժանի է :

Հաւանականաբար գերմանացի հը-մուս աստուածաբանի մը գրչէն ելած ստեղծական անուամբ գրեթէ քրիս-տոնեական հաւատոյ ամեն մասանց զեղծմանց վրայ իմաստութեամբ կը խօսի, և մասնաւորապէս պապական եկեղեցւոյն հետեզհետէ ընդունած սխալ վարդապետութիւնները մէկիկ մէկիկ կը նշանակէ : Յետոյ վերջին պապական ժողովէն յառաջ գրուած սակայն ժողովոյն ընդունելիք հերե-տիկոսական վարդապետութիւնը ժա-մանակին նշաններէն գուշակելով կը խայտառակէ, եկեղեցական իրաց և անցիկ խորին տեսութիւն, առողջ և անախա գաղափարութիւն կերեւի այս գրքին մէջ :

Իսկ Հայոց կէթէի առ Պրոֆ. Վա-տիկանեան ժողովոյն և իւր կոնգրակին գէմ գրած հուշակալը թղթոյն թարգ-մանութիւնը տոյն գրքին յաւելուածն է. կարծէ որ ամեն մարդ կարգայ, Թարգմանութեան գեղեցկութիւնը գիրքին արժէքը աւելցուցած է :

Գինն է ամենայն տեղ 36 զուրուշ : Նաեւ Ս. Էլմիսի մամլէն ելած են հետեւեալ կարեւոր հրատարակու-թիւնք :

2. ԱՅՆ ԲԱՁՄԱՑ. Գին 19 զուրուշ : ԱՅՈՒՍԱՐԵԱՆԻՑԻՆ ՀԱՅՈՑ, Միւսա վարդ-ապետի Համբեցւոյ, Գին 10 զուրուշ : ԲՆԵՆԱՍԻՆ ՖԻՍԱԿԷԼԻՆ ԿԵԱՆՔԸ. Գործ Ֆէրալինադ Դիլիթի. թարգմանու-թիւնն ի գերմաներէնէ, Փ. Վարդան-եան, Գին 7 զուրուշ :

ՍԻՄԵՆ. Վարդապետի Ապարանց-ւոյ տակ : Պահանջներեանց զարմի և Մամիկոնեանց սեռի : Գին 10 զրշ :

ՈՒՆՏԱՆԵՍ ԵՊԻՍԿՈՓՈՍ. Հատուած առաջին. Պատմութիւն Հայոց : Գին 25 զուրուշ :

ԱՐԵՎԱՍ ԿԱՌՈՂԻԿՈՍ ԿՐԵԱՑԻՈՑ. պատմագրութիւն անցիկի իւրոց և Նատր շահին Պարսից : Գին 20 զրշ :

ԶԱՔԱՐԻԱ ՍԱՐԿԱՆԱԳԻ. Պատմագրու-թիւն : Գին 37 զուրուշ :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ : Տօնից անցելոյ Սե-ւանայ վանուց : Գին 12 զուրուշ :

ԳԱՂՏՆԻՔ

ԵՐԶԱՆ ԿՈՒՆԹԵԱՆ

ԿԱՍ

ԼՈՒՍՍԱՌԻ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԱՆ

ՀԵՂԱՆԱԿ

ՅԱՌՈՐ ԱՐԵՍԻՐ ԱՅԻՄԵԱՆ

ԳՈՐԵ ԶՈՐՈՐԴ

Սոյն գիրքը, որոյ արժէքն և օգ-տակարութիւնը անուշը ինքնին կը խօ-սի. ինչպէս Կոնստանդնուպոլիսի շաղապից հետաքրքրական նոյնպէս խիստ կիւ-րեւոր է այն երկուստարգաց և պատա-նեաց համար որք « աշխատեմք » կարգադրով սարսափած և չփոթ-ու շուար կեցած են : Այս գիրքը կը խոստանայ ուրախալի ճամբայներէ ա-ռաջնորդել զանոնք և ցոյց տալ այն կէտը, ուր երկուստարգ պարտին հասնիլ :

Կը ծախուի մասնաւորապէս Մար-գարեան Թարութիւն աղայի գրա-տունն ի Զագմադընը, և կամրջին գըղու « պարագան » :

ՀԱՄԱՌՈՑՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՈՒՍՄԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ

ԱՌԱՔԱՎԱԿԱՆ ՍՈՐԻՔ ԵՒ ԵՆԵՆԵՐՈՑ

ԱՆՔԱՍԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՏՐՈՍ Ե. ՇԱՇՆԱՆ

Ի ՏԵՐԷՆ ԵՐԵՎԱՆ

Սոյն գապական օգտաւէտ կրկա-սիրութիւնն, որ առաջ հրատարակ-ուած էր Ռուսաստանի Հայոց աշխար-հիկ բառարանով, այժմ վերտպնի ի լոյս ընծայեցաւ Ս. Սիմոնի տպարա-նէն Տաճկաստանի աշխարհիկ բարբա-ռով, ի պէտս Ազգային դպրոցաց, որ կը բաղկանայ 200 երեսէ և կը ծախուի թէ՛ Ս. Սիմոնի գրատան և թէ՛ Կ. Պօլսոյ Երուսաղէմատան մէջ :

Գին 5 զուրուշ :

ԵՐԳԱՐԱՆ

ԹԱՏԵՐՈՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԱՍ

ՍԻՐԱՀԱՐԱԿԱՆ

ԿԱՍ

ԳԵԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն 160 երեսէ բաղկացեալ եր-գարանը կը ծախուի ամեն գրալաճա-ռաց քով և Կամուրջի գըղու Պարա-գան ի գին մէկ բառարդ Մէճիս :

ԻԼԱՆ

Լանկա Ենի գաբուս խորհրդոյն եալը սօրաղընտա համալի գաբու-սընտան քէօյէ պաշնտա 28 Ն. իլէ մուրադգալիլլէն 5 օտա վէ 2 տու-ֆայ վէ պիր գույու վէ պիր սաթնըն միւլլէմիլ օլարադ սալթը օլուրըն-տան թալիպի օլան չարու իլլիտէ վա-րադը խանտաալ իթ գաթթա 5 յօ-մէրօլու օմայալ թէրիֆ իթմէլլէրի :

Թիւրքէ վէ Պրանսըղնա վէ իթա-լեանտա վէ էրմէնիլլէ իտանլէրտէն եէքտիլլէրին թէրէլլէմէ վէ, կէրէք տալաճա վէ կէրէք թիւճճարա պիլ ճիւլլէ էվադ վէ տէֆթէր, վէ մէզ-քիւր իտանլէրտէն արդուհալ վէ րա-բօրթօ վէ պուսնա տայիր թահիրաթ մաթպուսմիլ իտարէսի օտապընտա հիւանի սուրէթ վէ էհվէն ֆիաթլէ թէրթիլ վէ թանգիլ օլուսմադ տա տըր :

ԵՐԱՎԻՐ-ՏՈՐԷՆ ՏԵՐ ԼՐԱԳՐՈՑ
ՅԱՌՈՐ ԻՆՏԵԱՆ 8. Գ. ԲԵՆՍԵԱՆ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
8. ԳԱՎԱՅԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԷ 8. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
4 Պօլսոյ Գիւրգի խան չար խալ թիւ 26